

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de hotărâre privind aprobarea bugetului local pe anul 2025 al Comunei Șoldanu și estimări pentru anii 2026-2028

Subsemnatul, Ion BUCUR, Primarul Comunei Șoldanu,

Văzând:

- Adresa A.J.F.P. Călărași – Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică nr. 2014 din 17.02.2025, privind repartizarea sumelor și cotelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pe anul 2025 și estimări pe anii 2026 - 2028, înregistrată la Primăria comunei Șoldanu cu nr. 690 din 19.02.2025;
- Adresa A.J.F.P. Călărași – Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică nr. 2854 din 07.03.2025, privind repartizarea pe trimestre a sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale aprobate prin Legea bugetului de stat nr. 9/2025, înregistrată la Primăria comunei Șoldanu cu nr. 965 din 10.03.2024;
- Adresa Școlii Gimnaziale Constantin Teodorescu Șoldanu nr. 864 din 27.12.2024, înregistrată la Primăria Comunei Șoldanu cu nr. 7029 din 30.12.2024;
- Procesul-verbal de afișare a proiectului bugetului local al Comunei Șoldanu pentru anul 2025, înregistrat cu nr. 741 din 24.02.2025.

Având în vedere temeiurile juridice stabilite de:

- **Carta europeană a autonomiei locale**, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985 și ratificată prin Legea nr. 199/1997:
 - **art. 3 - Conceptul de autonomie locală:**
 - a) *Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă ale autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în cadrul legii, în nume propriu și în interesul populației locale, o parte importantă a treburilor publice.*
 - b) *Acest drept se exercită de consilii sau adunări, compuse din membri aleși prin vot liber, secret, egal, direct și universal, care pot dispune de organe executive și deliberative care răspund în fața lor. Aceasta dispoziție nu aduce atingere, în nici un fel, posibilității de a recurge la adunări cetățenești, referendum sau orice altă formă de participare directă a cetățenilor, acolo unde aceasta este permisă de lege.*
 - **art. 4 - Întinderea autonomiei locale:**
 - a) *Competențele de bază ale autorităților administrației publice locale sunt prevăzute de Constituție sau de lege. Totuși aceasta dispoziție nu împiedică atribuirea unor competente autorităților administrației publice locale, în scopuri specifice și în conformitate cu legea.*
 - b) *Autorităților administrației publice locale le este recunoscută, în cadrul legii, capacitatea deplină de a-și exercita inițiativa în toate domeniile ce nu sunt excluse din cadrul competențelor lor sau care nu sunt atribuite unei alte autorități.*
 - c) *Exercițiul responsabilităților publice trebuie, de maniera generală, să revină, de preferință, acelor autorități care sunt cele mai apropiate de cetățeni. La atribuirea unei responsabilități către o altă autoritate trebuie să se țină seama de amploarea și de natura sarcinii, precum și de cerințele de eficiență și economie.*
 - d) *Competențele atribuite autorităților administrației publice locale trebuie să fie, în mod normal, depline și exclusive. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională, decât în cazurile prevăzute de lege.*

- e) *In cazul delegării competentelor de către o autoritate centrala sau regionala, autoritățile administrației publice locale trebuie sa beneficieze, pe cat posibil, de libertatea de a adapta acțiunea lor la condițiile locale.*
- f) *Autoritățile administrației publice locale trebuie sa fie consultate, pe cat posibil, in timp util si in mod adecvat, in cursul procesului de planificare si de luare a deciziilor pentru toate chestiunile care le privesc in mod direct.*
- **Constituția României**, republicată, aprobată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003:
 - **art. 15 alin. (2)** - *Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.*
 - **art. 120 alin. (1)** - *Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale si deconcentrării serviciilor publice.*
 - **art. 121 alin. (1)** - *Autoritățile administrației publice, prin care se realizează autonomia locala in comune si in orașe, sunt consiliile locale alese si primarii aleși, in condițiile legii.*
(2) - *Consiliile locale si primarii funcționează, in condițiile legii, ca autorități administrative autonome si rezolva treburile publice din comune si din orașe.*
- **Codul civil al României**, aprobat prin Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare:
 - **art. 7 alin. (2)** - *Actele normative adoptate, in condițiile legii, de autoritățile si instituțiile administrației publice locale se aplica numai in raza lor de competenta teritoriala.*
- **Legea nr. 24/2000** privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, rerepublicată, modificată și completată:
 - **art. 3 alin. (2)** - *Normele de tehnica legislativa se aplica, in mod corespunzător, si la elaborarea si adoptarea proiectelor de ordine, instrucțiuni si de alte acte normative emise de conducătorii organelor administrației publice centrale de specialitate, precum si la elaborarea si adoptarea actelor cu caracter normativ emise de autoritățile administrației publice locale.*
- **Legea nr. 9/2025** - Legea bugetului de stat pe anul 2025:
 - **Art. 8** - *Categoriile de venituri si cheltuieli aferente bugetelor locale pe anul 2024 sunt prevăzute in anexa nr. 10.*
- **Legii nr. 273/2006** privind finanțele publice locale, modificată și completată:
 - **art.19. alin. (1) lit. a)** - *Bugetele locale și celelalte bugete prevăzute la art. 1 alin. (2) se aprobă astfel: bugetele locale, bugetele împrumuturilor externe și interne și bugetele fondurilor externe nerambursabile, de către consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor, județelor și de Consiliul General al Municipiului București, după caz;*
 - **Art. 20. alin. (1) lit. a)** - *Autoritățile administrației publice locale au următoarele competente si responsabilități in ceea ce privește finanțele publice locale: elaborarea si aprobarea bugetelor locale, in condiții de echilibru bugetar, la termenele si potrivit prevederilor stabilite prin prezenta lege;*
 - **Art. 26. - (1)** *Veniturile si cheltuielile se grupează in buget pe baza clasificăției bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor Publice.*
(2) *Veniturile sunt structurate pe capitole si subcapitole, iar cheltuielile pe părți, capitole, subcapitole, titluri, articole, precum si alineate si paragrafe, după caz.*
(2¹) *Bugetele structurate potrivit alin. (2) se aproba si pe secțiunile prevăzute la art. 2 alin. (1) pct. 50 si 51.*

(3) Cheltuielile prevăzute în capitole și articole au destinație precisă și limitată.

(4) Numărul de personal, permanent și temporar, precum și fondul salariilor de bază se aprobă distinct, prin anexa la bugetul fiecărei instituții publice. Numărul de salariați aprobat fiecărei instituții publice nu poate fi depășit.

(5) Cheltuielile de capital se cuprind la fiecare capitol bugetar, în conformitate cu creditele de angajament și cu duratele de realizare a investițiilor.

(6) Programele se aprobă ca anexe la bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2). ...

(10) Veniturile bugetelor locale sunt prevăzute în anexa nr. 1, iar cheltuielile acestora în anexa nr. 2 la prezenta lege.

- **Art. 39. - ... (3)** *Pe baza veniturilor proprii și a sumelor repartizate potrivit alin. (2), ordonatorii principali de credite, în termen de 15 zile de la publicarea legii bugetului de stat în Monitorul Oficial al României, Partea I, definitivează proiectul bugetului local, care se publică în presa locală sau se afișează la sediul unității administrativ-teritoriale. Locuitorii unității administrativ-teritoriale pot depune contestații privind proiectul de buget în termen de 15 zile de la data publicării sau afișării acestuia.*

(4) În 5 zile de la expirarea termenului de depunere a contestațiilor, prevăzut la alin. (3), proiectul bugetului local, însoțit de raportul ordonatorului principal de credite și de contestațiile depuse de locuitori, este supus aprobării autorităților deliberative, de către ordonatorii principali de credite.

(5) Autoritățile deliberative, în termen de maximum 10 zile de la data supunerii spre aprobare a proiectului de buget, potrivit alin. (4), se pronunță asupra contestațiilor și adoptă proiectul bugetului local, după ce acesta a fost votat pe capitole, subcapitole, titluri, articole, alineate, după caz, și pe anexe.

(6) Proiectele de buget prevăzute la art. 1 alin. (2) se aprobă de autoritățile deliberative în termen de maximum 45 de zile de la data publicării legii bugetului de stat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

- **Art. 41. – (1)** *Cheltuielile pentru investiții publice și alte cheltuieli de investiții finanțate din fonduri publice locale se cuprind în proiectele de buget, în baza programului de investiții publice al fiecărei unități administrativ-teritoriale, întocmit de ordonatorii principali de credite, care se prezintă și în secțiunea de dezvoltare, ca anexa la bugetul inițial și, respectiv, rectificat, și se aprobă de autoritățile deliberative.*

(2) Pot fi cuprinse în programul de investiții publice numai acele obiective de investiții pentru care sunt asigurate integral surse de finanțare prin proiectul de buget multianual, potrivit art. 38.

- **Art. 42. - (1)** *Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale întocmesc anual programul de investiții publice pe clasificarea funcțională.*

(2) Pentru fiecare obiectiv inclus în programul de investiții sunt prezentate informații financiare și nefinanciare.

(3) Informațiile financiare vor include:

a) valoarea totală a proiectului;

b) creditele de angajament;

c) creditele bugetare;

d) graficul de finanțare, pe surse și ani, corelat cu graficul de execuție;

e) analiza cost-beneficiu, care va fi realizată și în cazul obiectivelor în derulare;

f) costurile de funcționare și de întreținere după punerea în funcțiune.

(4) Informațiile nefinanciare vor include:

a) strategia în domeniul investițiilor, care va cuprinde în mod obligatoriu prioritățile investiționale și legătura dintre diferite proiecte, criteriile de analiza care determină introducerea în programul de investiții a obiectivelor noi, în detrimentul celor în derulare;

b) descrierea proiectului;

c) stadiul fizic al obiectivelor.

○ **Art. 43.** - Ministerul Finanțelor Publice este împuternicit să stabilească conținutul, forma și informațiile referitoare la programele de investiții necesare în procesul de elaborare a bugetului.

○ **Art. 44.** - **(1)** Documentațiile tehnico-economice ale obiectivelor de investiții noi, a căror finanțare se asigură integral sau în completare din bugetele locale, precum și ale celor finanțate din împrumuturi interne și externe, contractate direct sau garantate de autoritățile administrației publice locale, se aprobă de către autoritățile deliberative.

(2) Documentațiile tehnico-economice ale obiectivelor de investiții noi, care se finanțează din împrumuturi externe și, în completare, din transferuri de la bugetul de stat și din alte surse, precum și ale celor finanțate integral sau în completare din împrumuturi externe contractate ori garantate de stat, indiferent de valoarea acestora, se supun spre aprobare Guvernului.

(3) Pentru investițiile destinate prevenirii sau înlăturării efectelor produse de acțiuni accidentale și de calamități naturale, documentațiile tehnico-economice, precum și notele de fundamentare privind celelalte cheltuieli de investiții cuprinse în poziția globală alte cheltuieli de investiții, elaborate și avizate potrivit dispozițiilor legale, se aprobă de ordonatorii principali de credite, cu informarea imediată a autorităților deliberative.

(4) Ordonatorii principali de credite, pe propria răspundere, actualizează și aprobă valoarea fiecărui obiectiv de investiții nou sau în continuare, indiferent de sursele de finanțare ori de competența de aprobare a acestora, în funcție de evoluția indicilor de preturi. Această operațiune este supusă controlului financiar preventiv propriu.

○ **Art. 45.** - **(1)** Obiectivele de investiții și celelalte cheltuieli asimilate investițiilor se cuprind în programele de investiții anuale, anexe la buget, numai dacă, în prealabil, documentațiile tehnico-economice, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor, au fost elaborate și aprobate potrivit dispozițiilor legale.

(2) Ordonatorii principali de credite stabilesc prioritățile în repartizarea sumelor pe fiecare obiectiv înscris în programul de investiții, în limita fondurilor cuprinse în proiectul de buget cu această destinație, asigurând totodată realizarea obiectivelor de investiții în cadrul duratelor de execuție aprobate.

○ **Art. 46.** - **(1)** În programele de investiții se nominalizează obiectivele de investiții grupate pe: investiții în continuare, investiții noi și poziția globală alte cheltuieli de investiții, pe categorii de investiții.

(2) Poziția globală alte cheltuieli de investiții cuprinde următoarele categorii de investiții:

a) achiziții de imobile;

b) dotări independente;

c) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a proiectelor și a altor studii aferente obiectivelor de investiții;

d) cheltuieli de expertiza, proiectare si de execuție privind consolidările si intervențiile pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale si calamități naturale - cutremure, inundații, alunecări, prăbușiri si tasări de teren, incendii, accidente tehnice, precum si cheltuielile legate de realizarea acestor investiții;

e) lucrări de foraj, cartarea terenului, fotogrammetrie, determinări seismologice, consultanta, asistenta tehnica si alte cheltuieli asimilate investițiilor, potrivit legii.

(3) Cheltuielile de investiții prevăzute la alin. (2) se detaliază in anexa distincta de către ordonatorul principal de credite, pe baza de note de fundamentare, care vor cuprinde elemente referitoare la necesitatea, oportunitatea si alți indicatori caracteristici unor asemenea investiții, si se aproba de autoritățile deliberative odată cu bugetul local.

○ **Art. 47.** - *Toate angajamentele legale din care rezulta o cheltuiala pentru investiții publice si alte cheltuieli asimilate investițiilor, cofinanțate din surse externe, se vor efectua in conformitate cu prevederile acordului de finanțare.*

○ **Art. 48. - (1)** *In situația in care, pe parcursul execuției bugetare, din motive obiective, implementarea unui proiect de investiții nu se poate realiza conform proiecției bugetare, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale pot propune autorităților deliberative, pana la data de 31 octombrie, aprobarea redistribuirii fondurilor între proiectele înscrise in programul de investiții.*

(2) Ordonatorii principali de credite sunt responsabili de utilizarea eficienta a fondurilor alocate investițiilor, precum si de realizarea obiectivelor de investiții incluse in programele de investiții.

▪ **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019** privind Codul Administrativ:

○ **art. 87** - *În cadrul politicii economice naționale, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare proprii, pe care autoritățile administrației publice locale le stabilesc, le administrează si le utilizează pentru exercitarea competenței si a atribuțiilor ce le revin, in condițiile legii.*

(2) Resursele financiare de care dispun autoritățile administrației publice locale trebuie sa fie corelate cu competența si atribuțiile prevăzute de lege.

(3) In scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile deliberative ale administrației publice locale au dreptul sa instituie si sa perceapă impozite si taxe locale, sa aprobe bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, in condițiile legii.

(4) Stabilirea, constatarea, impunerea, inspecția fiscala, încasarea, urmărirea si executarea silita, precum si procedurile de administrare a creanțelor bugetare locale se realizează in condițiile legii.

(5) Autoritățile administrației publice locale administrează sau, după caz, dispun de resursele financiare, precum si de bunurile proprietate publica sau privata ale unităților administrativ-teritoriale, in conformitate cu principiul autonomiei locale.

○ **art. 88** - *Bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale se elaborează, se aproba, se executa si se raportează in condițiile legii care reglementează finanțele publice locale.*

○ **Art. 129 alin. (1)** - *Consiliul local are inițiativă si hotărăște, in condițiile legii, in toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege in competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.*

○ **art. 129 alin. (2) lit. b)** – *Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții: atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;*

○ **art. 129 alin. (4) lit. a)** – *În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. b), consiliul local: aproba, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare si contul de încheiere a exercițiului bugetar;*

- **art. 155 alin. (1) lit. c)** – *Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții: atribuții referitoare la bugetul local al unității administrativ-teritoriale;*
- **art. 155 alin. (4) lit. b)** – *În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul: întocmește proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local, în condițiile și la termenele prevăzute de lege;*
- **art. 211** - *Dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative: Alesii locali au dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative, individual sau în grup.*

Față de elementele prezentate, în temeiul art. 139 alin. (1) și alin. (3) lit. a) coroborat cu art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, propun spre dezbateră și aprobare proiectul de hotărâre nr. 11 din 21.03.2025 privind aprobarea bugetului local pe anul 2025 al Comunei Șoldanu și estimări pentru anii 2026-2028, însoțit de anexele ce fac parte integrantă din proiectul de hotărâre propus.

INIȚIATOR PROIECT:
Primarul Comunei Șoldanu,
Ion BUCUR